Oude Weverij
(Ronse, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2017C305
April 2017

ARCHEOLOGIENOTA MET BEPERKTE SAMENSTELLING

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Clara Thys, Aaron Willaert
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek 4

1.1 Beschrijvend gedeelte 4

1.1.1 Administratieve gegevens 4

1.2 Onderzoeksopdracht 6

1.2.1 Onderzoekskader 6
1.2.2 Ruimtelijke situering 7
1.2.3 Juridische context 8
1.2.4 Randvoorwaarden 8
1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein 8
1.2.6 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief 8
1.2.6.1 Bebouwing 9
1.2.6.2 Onbebouwde delen 9
1.2.7 Onderzoeksmethode- en strategie 19
1.2.7.1 Methode 19
1.2.7.2 Fysisch geografische situatie 19
1.2.7.3 Bekende archeologische vindplaatsen 19
1.2.7.4 Verstoringshistoriek 19
1.2.7.5 Algemene wetenschappelijke advisering en advies van specialisten 19

1.3 Doorslaggevende aspecten voor archeologische vrijgave 20

1.3.1 De geplande werken 20
1.3.1.1 Historiek, huidige gebruik en verstoring 20
1.3.1.2 Beschrijving van de gekende archeologische waarden 28

1.4 Het gemotiveerd advies 31

1.5 Synthese 32

Deel 3: Bibliografie 33

Deel 4: Bijlagen 34

FIGURENLIJST (2017C305)

Figuur 1: projectgebied en kadasternummers op GRB-basiskaart (bron: Geopunt). 5
Figuur 2: topografische kaart (bron: Geopunt). 6
Figuur 3: plangebied weergegeven op de meest recente orthofoto.....7
Figuur 4: visualisatie van de geplande werken. 11
Figuur 5: grondplan gelijkvloers (zie ook bijlage 1). 12
Figuur 6: snedes van de geplande werken (zie ook bijlage 1).....14
Figuur 7: foto's van de huidige toestand van het terrein.....18
Figuur 8: projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart (1771-1777).....21
Figuur 9: projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). 22
Figuur 10: orthofoto 1971. 23
Figuur 11: orthofoto 1979-1990. 24
Figuur 12: Orthofoto 2000-2003. 25
Figuur 13: orthofoto 2005-2007. 26
Figuur 14: meest recente orthofoto.....27
Figuur 15: Projectgebied en CAI-polygonen weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt) 28

TABELLENLIJST (2017C305)

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 4

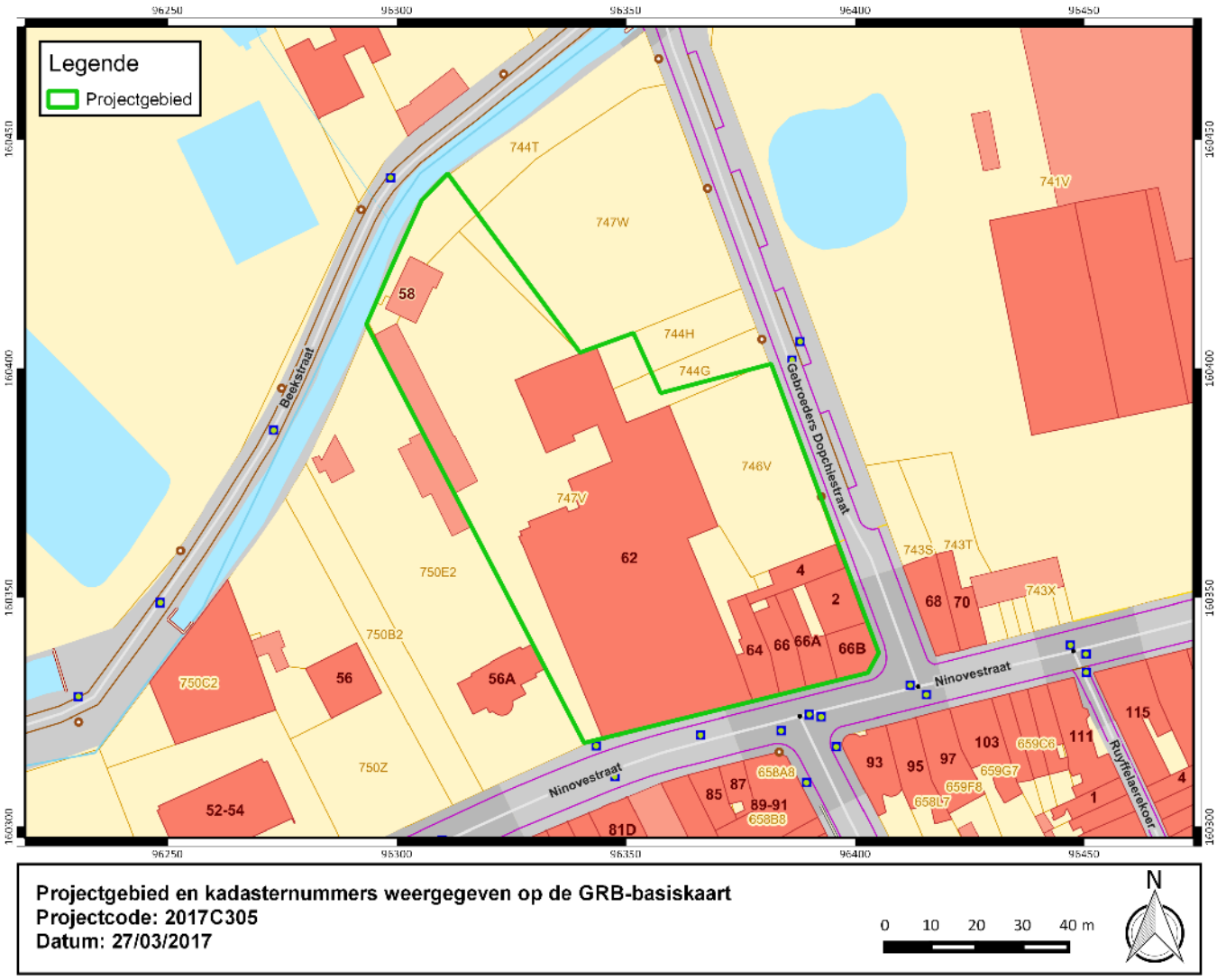
Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

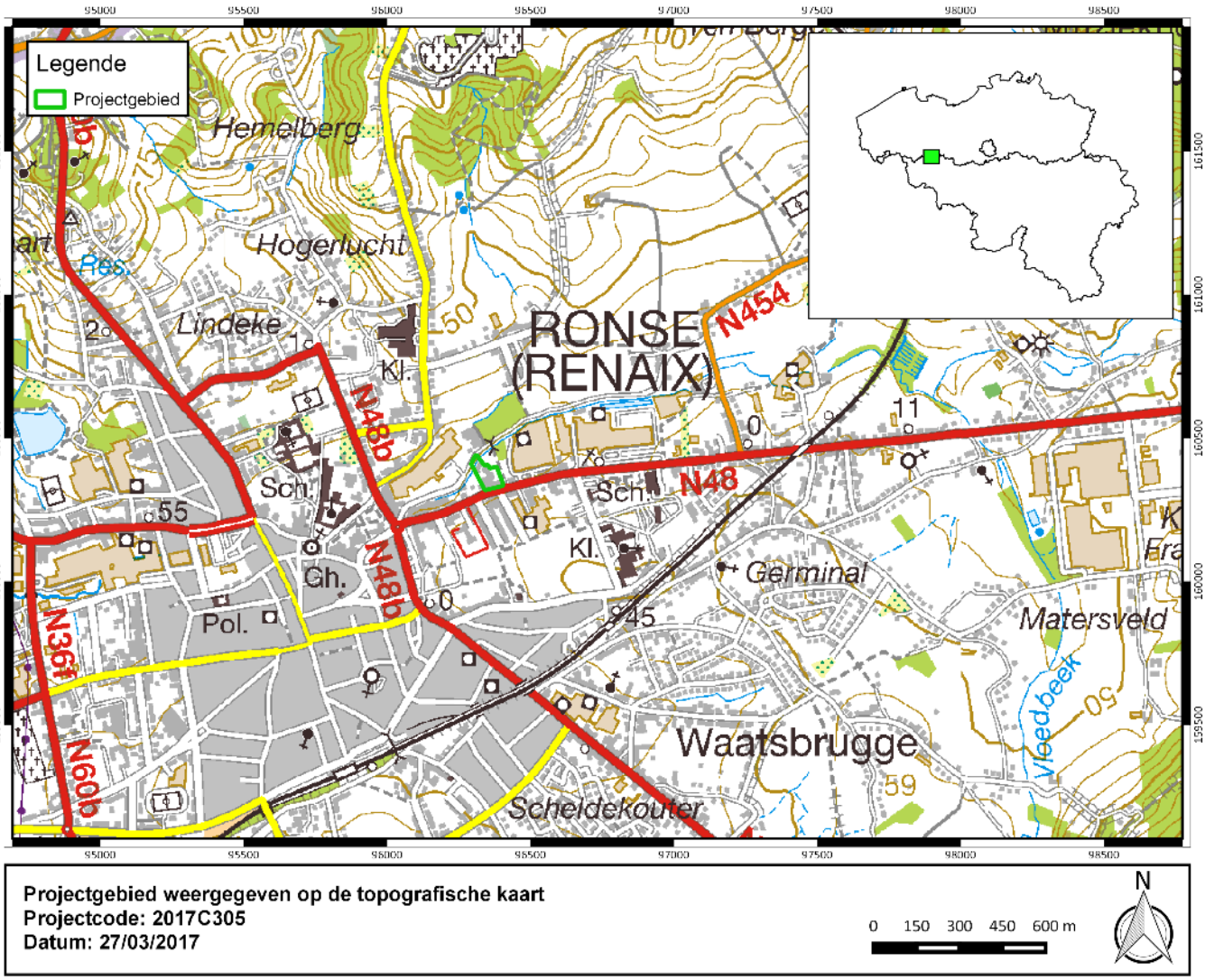
1.1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Ronse
	Deelgemeente	/
	Postcode	9600
	Adres	
	Toponiem	Oude Weverij
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X_{min} = 96278 Y_{min} = 160313 X_{max} = 96340 Y_{max} = 160439
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Ronse 1e afdeling sectie B nrs. 744T, 744H, 747V, 747W, 746V, 746S en 746P Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Janiek De Gryse (erkend archeoloog) Dieter Demey (projectleider archeologie) Clara Thys (archeoloog) Joren De Tollenaere (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	Nvt.	

Figuur 1: projectgebied en kadasternummers op GRB-basiskaart (bron: Geopunt).

Figuur 2: topografische kaart (bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Onderzoekskader

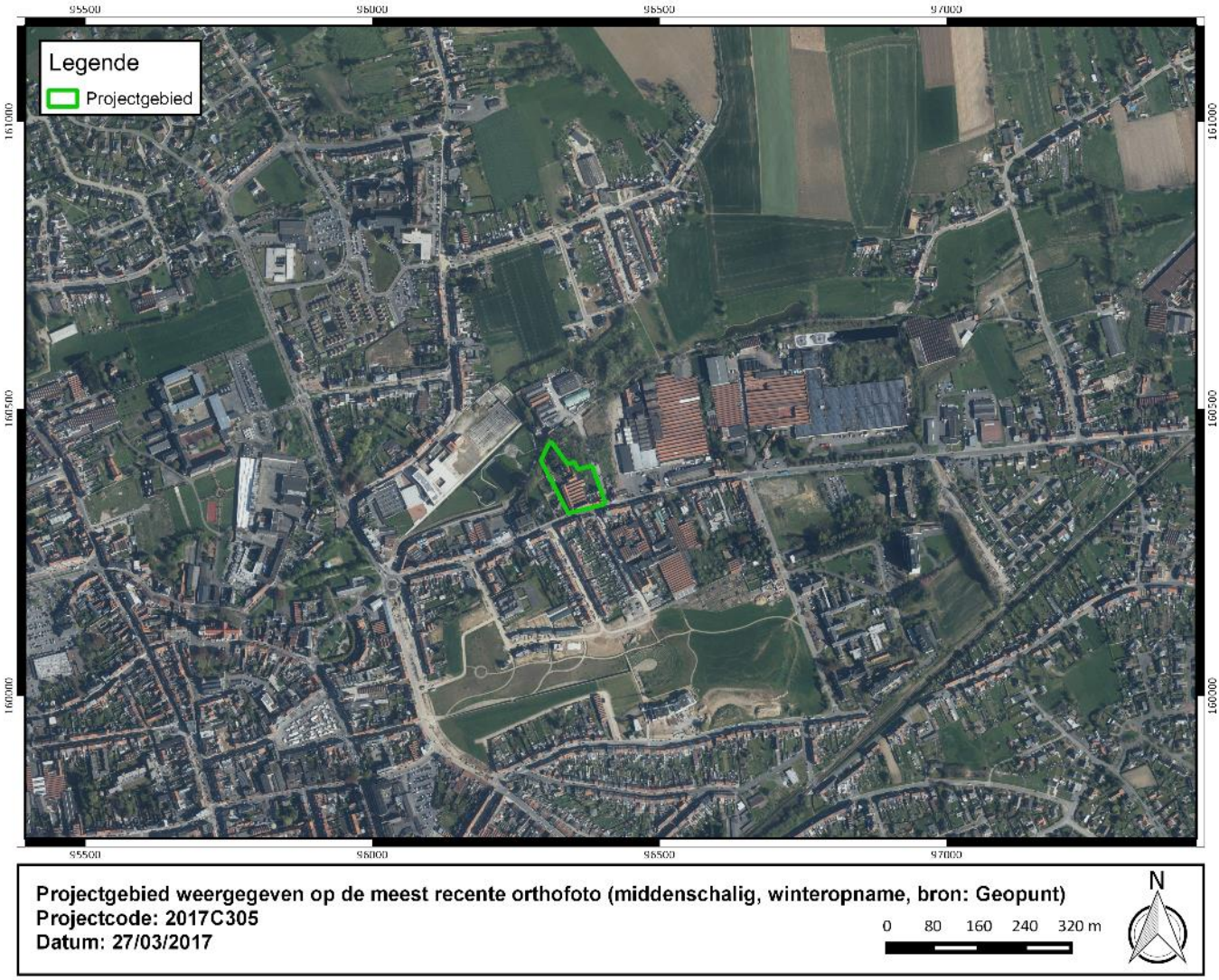
Aanleiding van onderhavig bureauonderzoek vormt een geplande vergunningsaanvraag voor de reconversie van een voormalige textielfabriek in Ronse. Het projectgebied wordt in deze studie Oude Weverij Ronse genoemd.
Met onderhavig bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.
Het archeologisch vooronderzoek betracht vooreerst archeologische artefacten en sites op te sporen binnen de grenzen van projectgebied Oude Weverij Ronse. Finaal formuleert het archeologisch vooronderzoek een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van eventueel aanwezige archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied en hoe hiermee om te gaan in het kader van de planuitvoering.
Een dergelijke inschatting kan gebeuren na het beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:
- Wat is op basis van de bestaande bronnen, het archeologisch potentieel van het projectgebied?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites?

- Indien niet, kan de afwezigheid van indicaties op basis van de resultaten van het bureauonderzoek verklaard worden?
- Indien wel, kan op basis van bestaande bronnen bepaald worden wat de aard, datering en bewaring is?
- Wat is de verstoringshistoriek van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?
- Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site?

Er werd gekozen voor de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling omwille van de aard van de werken, in combinatie met de verstoringshistoriek en huidige toestand van het projectgebied.

1.2.2 Ruimtelijke situering

Het projectgebied is gelegen in Ronse, in de provincie Oost-Vlaanderen. Het projectgebied grenst in het oosten aan de Gebroeders Dopchiestraat, in het noorden aan de beekstraat en in het zuiden aan de Ninovestraat. Het terrein bevindt zich net ten oosten van het centrum van Ronse.

Figuur 3: plangebied weergegeven op de meest recente orthofoto.

1.2.3 Juridische context

Het projectgebied bevindt zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Bovendien bevindt het zich noch in een zone waar geen archeologie te verwachten valt, noch in een archeologische site en noch in een vastgestelde archeologische zone.
Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem minstens 1000m^2 en de totale kadastrale oppervlakte meer dan 3000m^2 bedraagt.
De oppervlakte van de ingreep in de bodem in kwestie bedraagt meer dan 1000m^2 en de totale oppervlakte bedraagt 5479m^2; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Er werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd binnen de grenzen van het plangebied.

1.2.6 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief

Het beoogde project heet ‘the BE factory’ en wil een verzamelpunt worden voor kennis rond bio-ecologisch bouwen en leven in België.

Hierbij is het de bedoeling om de gebouwen aan de Ninovestraat, incl weefzaal en smidse te restaureren en in te vullen met kleinschalige ateliers voor ambachten, workshopruimtes, materialen bibliotheek, enz…
Achteraan op de site wordt dit programma aangevuld met een woningbouwproject rond een groene binnentuin. Wagenhuis, ketelhuis, ververij en papruimte worden gerenoveerd en omgevormd tot woningen. De voormalige machine kamer wordt opnieuw het hart van de site, het zenuwcentrum van duurzame technieken, energie en waterbeheer.
De site wordt autoluw ontworpen en ontsloten via een fietsers / voetgangersas van aan de oude metalen poort aan de straat tot over de molenbeek in de beekstraat.

Het gaat om een woningbouwproject waarbij de bestaande gebouwen maximaal behouden blijven. Echter is de aftakeling van de huidige gebouwen zo erg dat er toch grondige werken zullen moeten gebeuren. Zo is het merendeel van het hout besmet met huiszwam en zal het dus vooral gaan over het behoud van het stenen geraamte. Binnen dit skelet wordt een nieuwe lichte geïsoleerde schil geplaatst waarbinnen dan woningen ontworpen worden die met bio-ecologische materialen de hedendaagse wooncomfortnormen kunnen behalen. Het project tracht toonaangevend om te gaan met deze kwestie en zal dus aan een grondig onderzoek onderhevig zijn wat betreft de juiste bouwmethodiek alsook de bouwmaterialen.

De weefzaal wordt grotendeels afgebroken om dienst te doen als tuin in het binnengebied van de omringende gebouwen. Deze gebouwen werden vroeger gebruikt voor administratieve doeleinden en

deze zullen nu ingevuld worden met woningen. Mogelijks zal het gebouw aan de straat nog een publiekere functie dragen zoals een kleine winkel/galerij en erboven kantoorruimtes.

Achteraan de site worden alle volumes ook gestript en op dezelfde manier gerenoveerd tot woningen. Deze zullen zich dan eerder richten naar de grote groene zone.

De gehele site wordt ondersteund door een parkeerzone met fietsberging, technische stookruimtes ed. aan de oostzijde van de gebouwen rond de schouw. De parking zal ook ontworpen worden met zoveel mogelijk waterdoorlaatbare ondergronden om ook deze impact te minimaliseren.

De werken in de grond kunnen opgedeeld worden in buiten en binnenruimtes. Binnen zal de bestaande vloer uitgebroken worden alsook nog een 25cm uitgegraven worden zodat een nieuwe geïsoleerde vloer geplaatst kan worden.
Buiten zijn er ook enkele oppervlakkige werken zoals bv het afschrapen van een asfalt laag en deze vervangen met klinkers in het binnengebied. De parkeerzone moet ook worden aangelegd, hiervoor dient er genivelleerd worden en dan een verharding geplaatst worden.

De aanleg van riolering zal gebeuren via gecentraliseerde sleuven van 50cm breed en 70cm diep. Deze lopen naar één centrale plek waar de regenwaterputten en septische putten geplaatst zullen worden. Deze plek bevindt zich ten noorden van de weefzaal en ten westen van de schouw. Daar zal een 10m^3 nodig zijn voor de septische put en 70 m^3 voor de regenwaterput. Deze zullen ongeveer op 2m diepte zitten. Beide staan met cirkels aangeduid op Figuur 5.

De bestaande kelders (aangeduid in bijlage 1) worden behouden en worden niet uitgebreid. Ook aan de funderingen worden geen wijzigingen uitgevoerd.

Er wordt aldus geen nieuwe bebouwing aangelegd. Aan de gebouwen in het oostelijke deel van het projectgebied wordt niet geraakt, zie ook Figuur 5.

Hieronder worden de geplande werken overlopen adhv. Figuur 4.

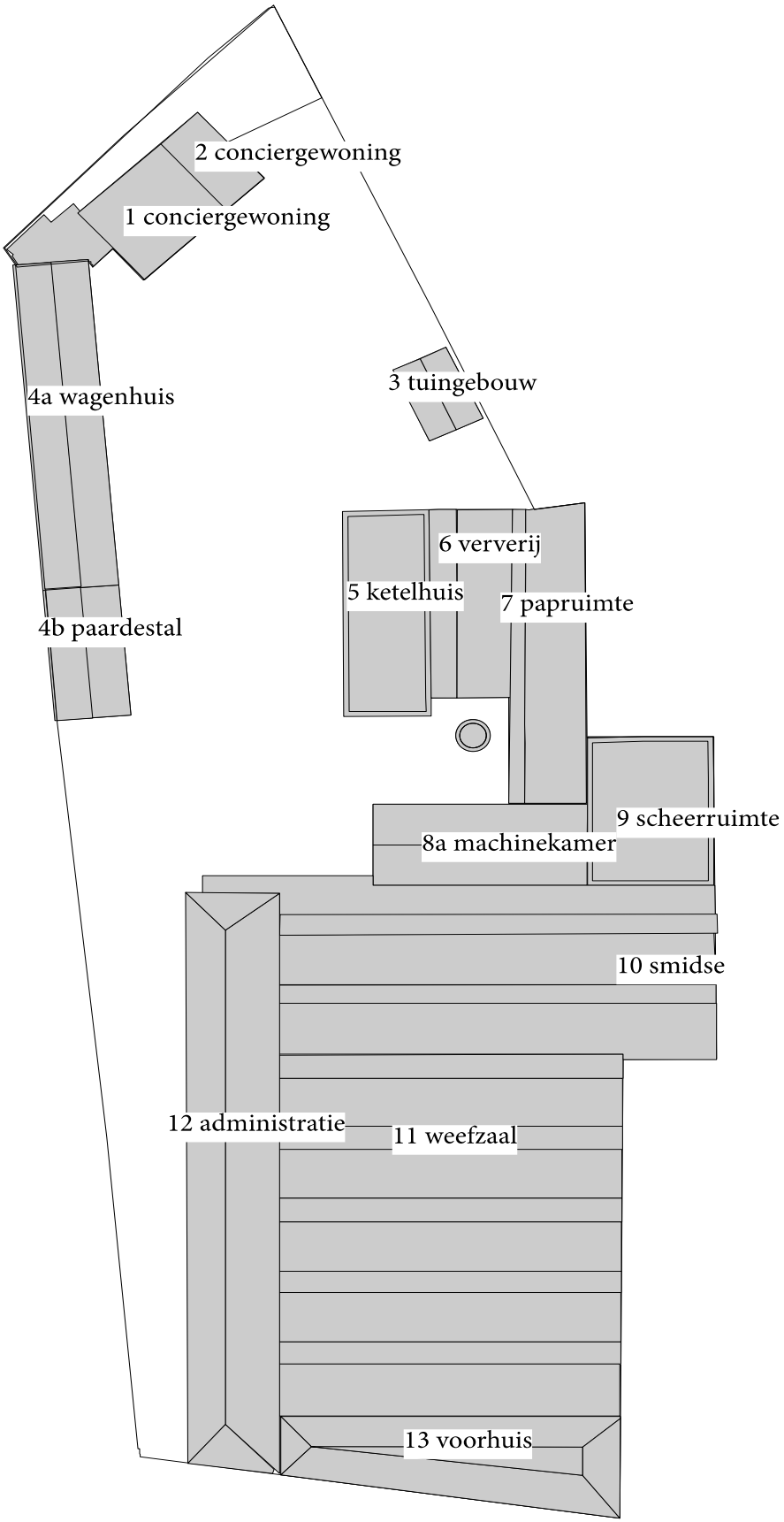
1.2.6.1 Bebouwing

13, 12, 8, 10, 7, 6, 5, 4b, 4a, 3: Deze worden gerestaureerd en in ere hersteld. Hierbij is het mogelijk dat de vloer uitgebroken wordt en geïsoleerd maar deze uitgraving zal minder dan 30cm diep zijn.
1,2: De conciërge woning wordt volledig gesloopt.
9: De scheerruimte wordt omgevormd tot een buitenruimte, de vloer zal verwijderd worden en aangevuld met teelaarde.
11: De weefzaal wordt grotendeels afgebroken en wordt buitenruimte. Daar zal ook de vloer verwijderd en aangevuld worden met teelaarde.
De resterende binnenruimtes behouden hun vloer en zullen gerestaureerd worden.

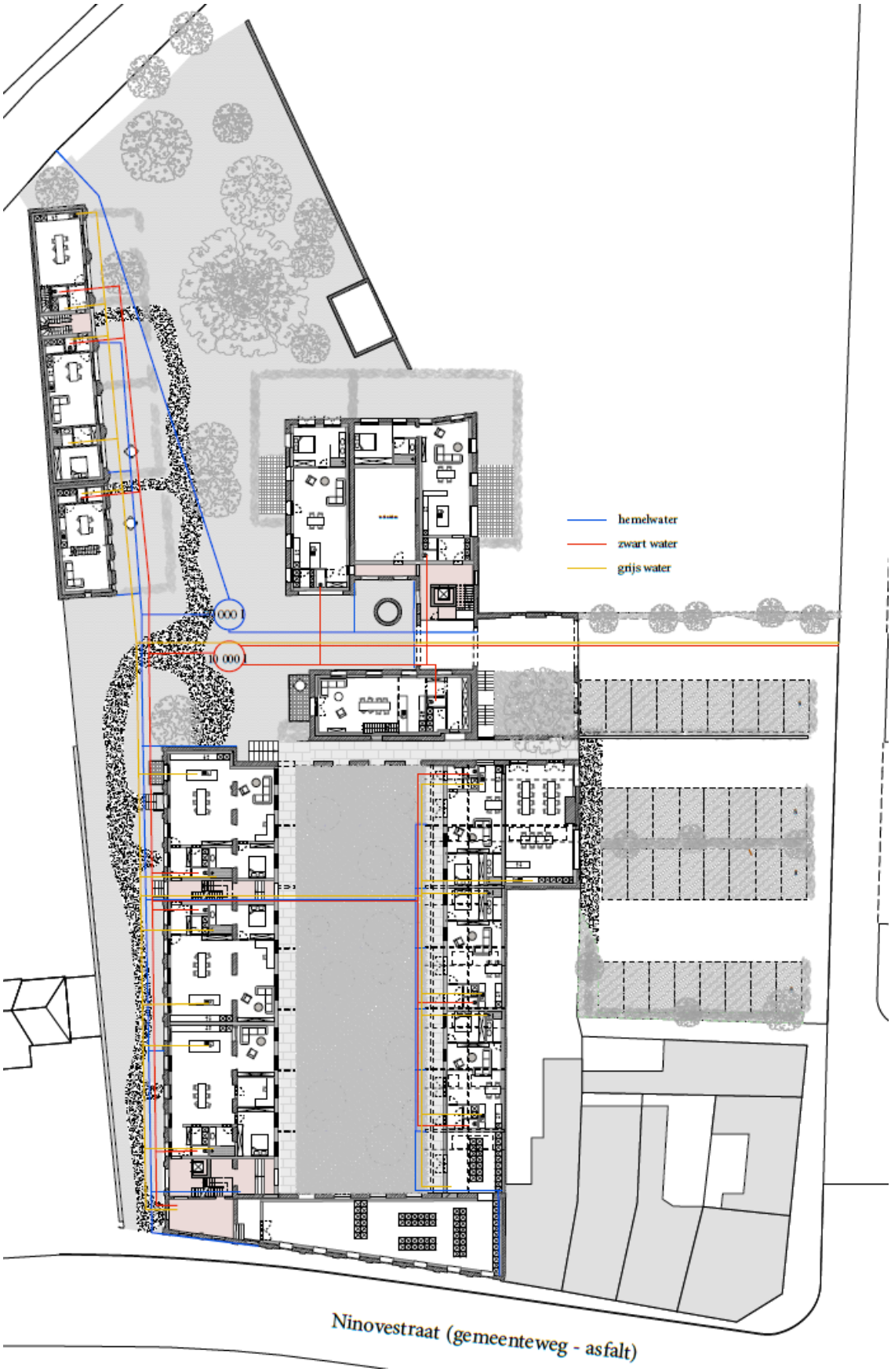
1.2.6.2 Onbebouwde delen

a : zone tussen de gebouwen: hier worden alle resten van verhardingen verwijderd en komt grotendeels een tuinzone die aangevuld wordt met paden en lichte verhardingen. Hier wordt dus ook enkel de bovenste laag beroerd.

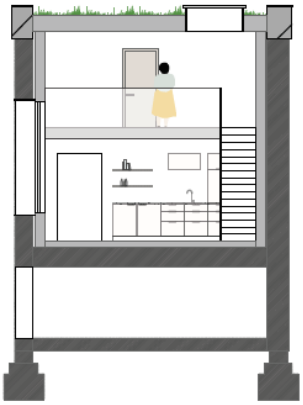
b: zone aan de scheerruimte en smidse: Dit wordt een parkeerzone. Momenteel is dit een braakliggend geheel die wordt genivelleerd en dan voorzien wordt met de toepasselijke verhardingen en waterdoorlatende zones.

Figuur 4: visualisatie van de geplande werken.

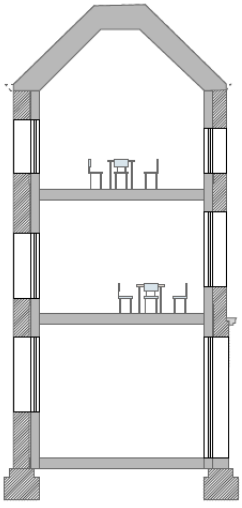
Figuur 5: grondplan gelijkvloers (zie ook bijlage 1).

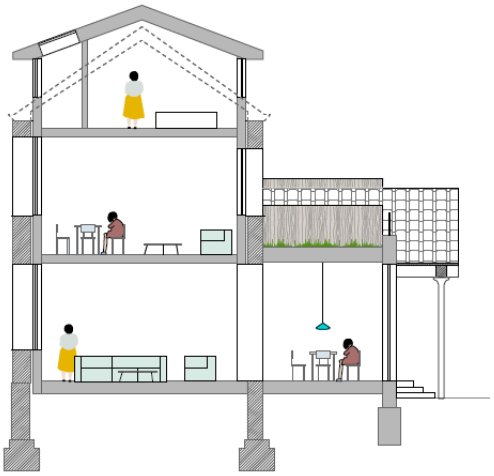
machinekamer

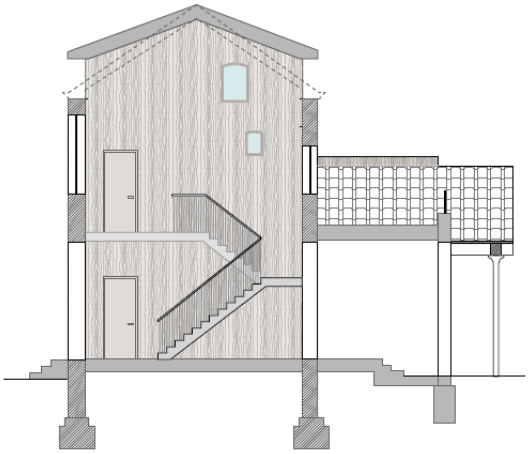
gebouwen schouw

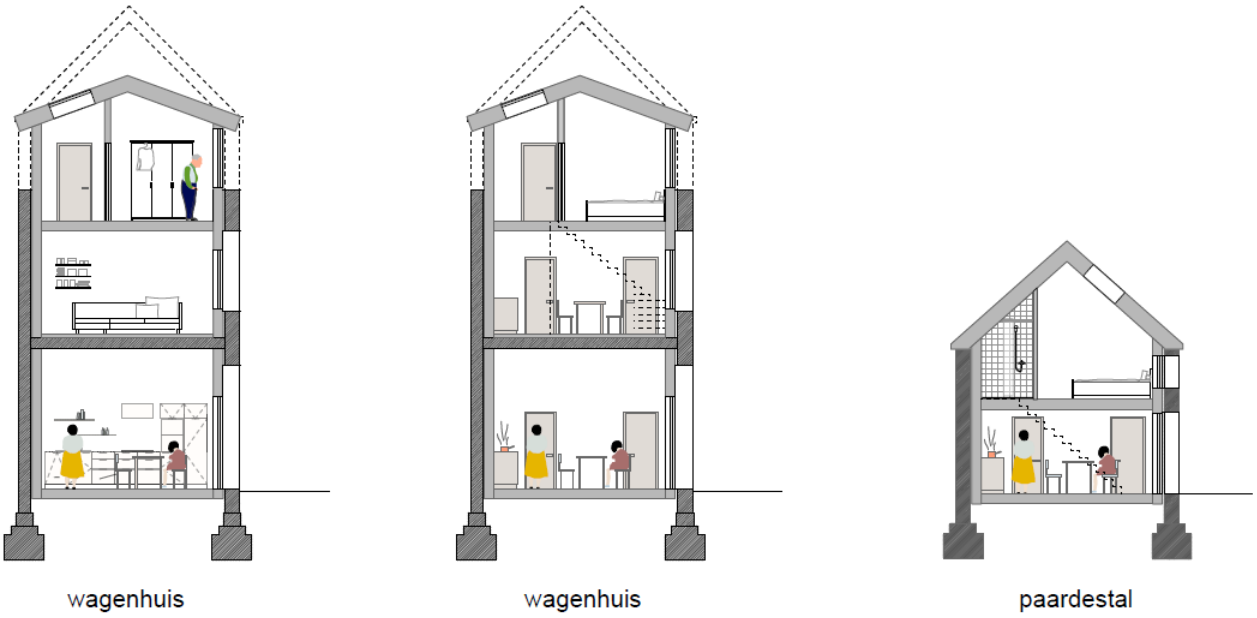
voorbouw

administratie

administratie: gemene buitentrap

Figuur 6: snedes van de geplande werken (zie ook bijlage 1).

Figuur 7: foto's van de huidige toestand van het terrein.

1.2.7 Onderzoeksmethode- en strategie

1.2.7.1 Methode

Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel voor dit projectgebied werd gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek. Bij het raadplegen van dit bronnenmateriaal is gebleken dat er doorslaggevende elementen zijn die een archeologische vrijgave van het terrein vooropstellen. Om die reden werd enkel het relevante kaartmateriaal opgemaakt en bijgevoegd in deze archeologienota met beperkte samenstelling.

1.2.7.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen. De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad van het archeologische erfgoed.
Volgend kaartmateriaal werd geconsulteerd t.b.v. de aardkundige analyse van de projectlocatie:

- Tertiair geologische kaart van Vlaanderen
- Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart
- Geomorfologische kaart

1.2.7.3 Bekende archeologische vindplaatsen

Dit wijst op vindplaatsen waar de fysieke neerslag van menselijke activiteiten uit het verleden reeds werd vastgesteld en gedocumenteerd. Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het projectgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd.

1.2.7.4 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van de planlocatie bepaalt in belangrijke mate de gaafheid en bewaringsgraad van het archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, verslagen van bodemonderzoeken of informatie uit de aardwetenschappelijke kaarten een grote rol spelen bij het correct inschatten van de aanwezigheid en van de bewaringstoestand van de archeologische resten.

1.2.7.5 Algemene wetenschappelijke advisering en advies van specialisten

Er werd geen advies opgevraagd van externe specialisten.

1.3 Doorslaggevende aspecten voor archeologische vrijgave

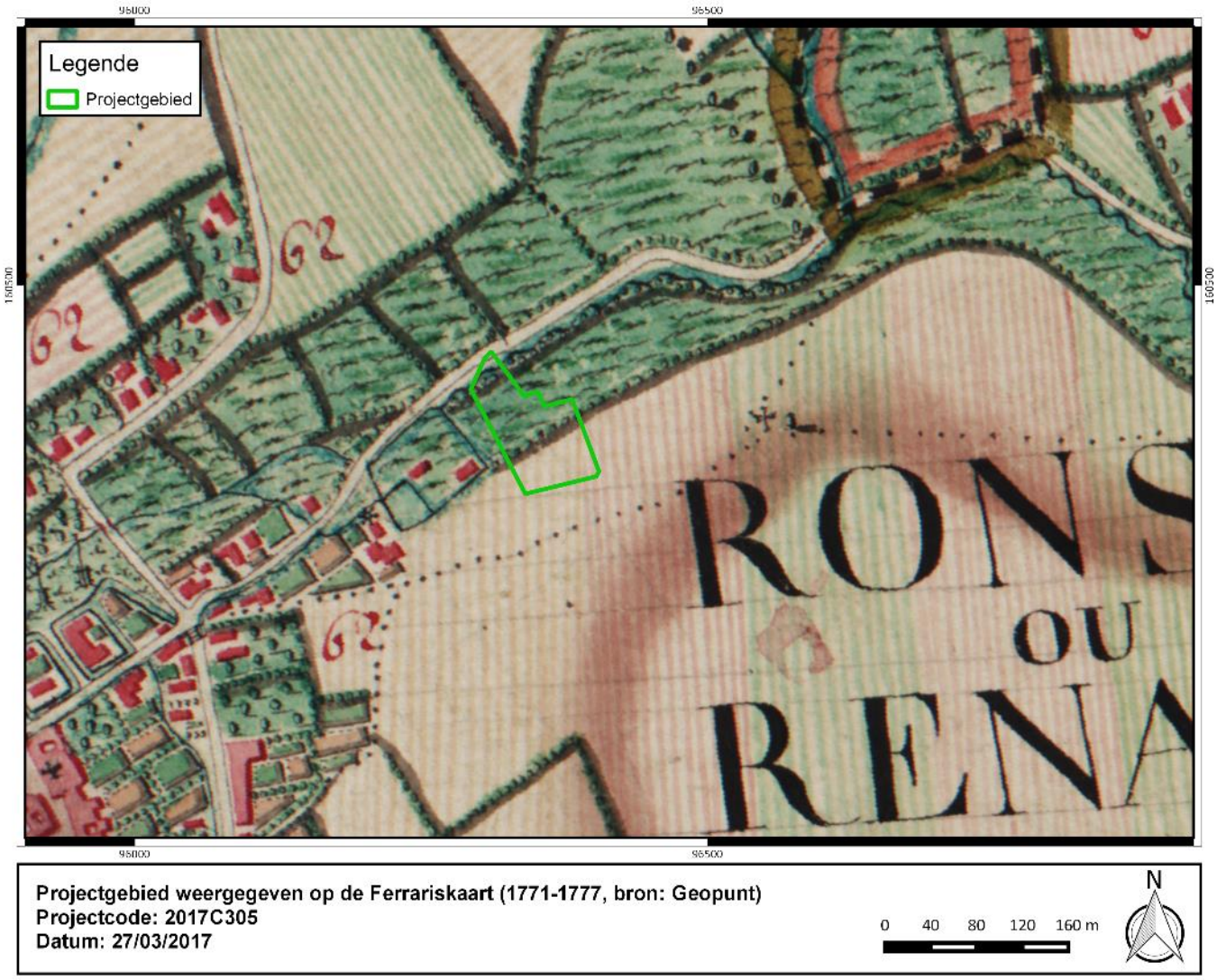
In het geval van projectgebied Oude Weverij Ronse wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd. De doorslaggevende argumenten daarvoor zijn de aard van de geplande werken en de verstoringshistoriek en huidige toestand van het projectgebied.

1.3.1 De geplande werken

Cfr. 1.2.6 geplande werken en hun impact op de bodem. Hieruit wordt duidelijk dat deze louter bestaat uit het verwijderen van bestaande gebouwen of verhardingen. Hierbij wordt enkel de bovenste 30cm van de bodem verstoord, die reeds grotendeels geroerd is door de aanleg van de huidige bebouwing en verharding. Het gaat voornamelijk om de restauratie van de bestaande weverijgebouwen, in het kader van een biologisch en ecologisch woonproject.
De enige ingreep waarvoor de bodem dieper wordt verstoord dan 30cm onder het maaiveld, is de aanleg van riolering en septische- en regenwaterputten. Het rioleringstracé loopt grotendeels langs en onder de bestaande bebouwing en zal daarenboven deels bestaande riolering vervangen, waar de bodem aldus reeds geroerd is.

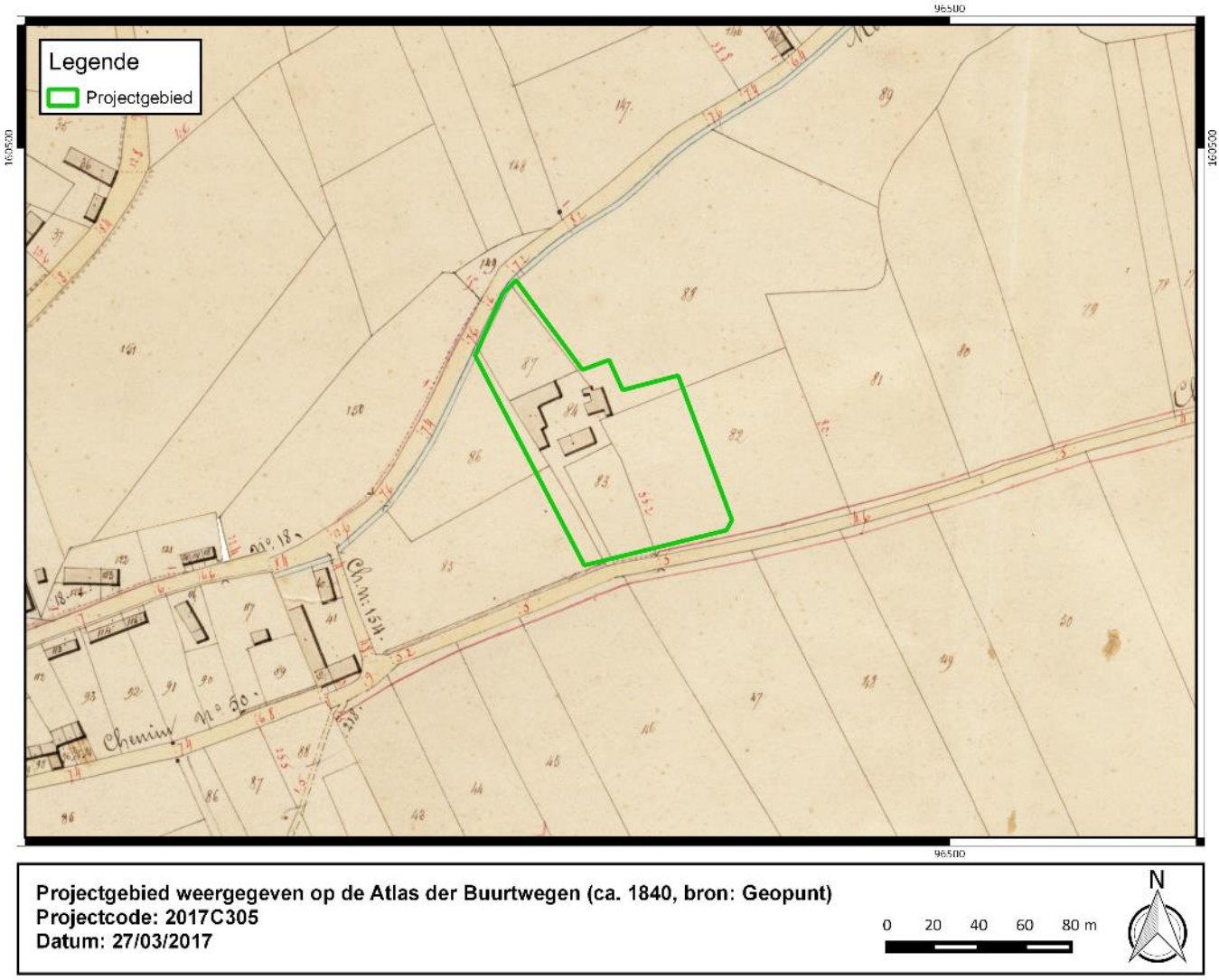
1.3.1.1 Historiek, huidige gebruik en verstoring

Op de Ferrariskaart staat het projectgebied opgetekend als deels akkerland (zuidelijke deel) en deels bos (noordelijke deel). Er bevindt zich geen bebouwing binnen de grenzen van het plangebied. De dorpskern van Ronse bevindt zich ten westen van het terrein.

Figuur 8: projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart (1771-1777).

Op de Atlas der Buurtwegen wordt duidelijk dat er zich rond het midden van de 19de eeuw centraal op het perceel bebouwing bevond.

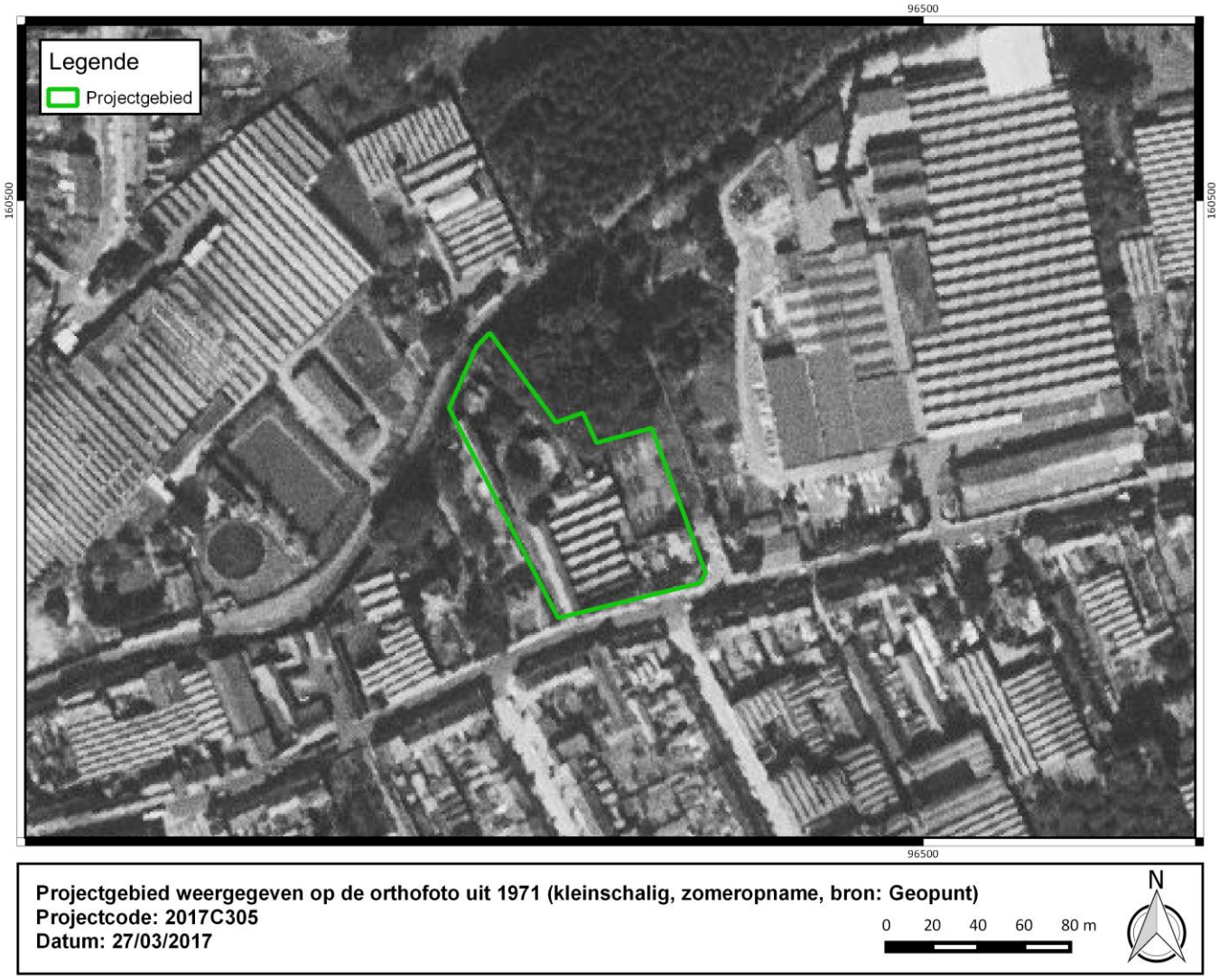

Figuur 9: projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840).

In 1882 worden binnen de grenzen van het plangebied de huidige gebouwen aangelegd; het gaat om een fabriek met mechanische weverij, de "Tissage mécanique Vandendaele-Trivier-Verlinden et Derodere" (1882), die in 1888 "Vandendaele et Derodere" wordt, na verkoop in 1893 "Tissage mécanique Ephrem De Malander" heet en vanaf 1919 omgevormd wordt tot "Mechanische Weverij Achille Meulenyzer". Van ca. 1990 tot 1997 functioneerden de gebouwen als meubelzaak.
Ten noorden van de weverij bevinden zich ook nog steeds de machinekamer, de smidse, paardestallen, een dienstgebouw, een voormalig ketelhuis en een voormalige conciërgewoning.[1]

Op de orthofoto's vanaf 1971 tot nu zijn deze gebouwen duidelijk op te merken.

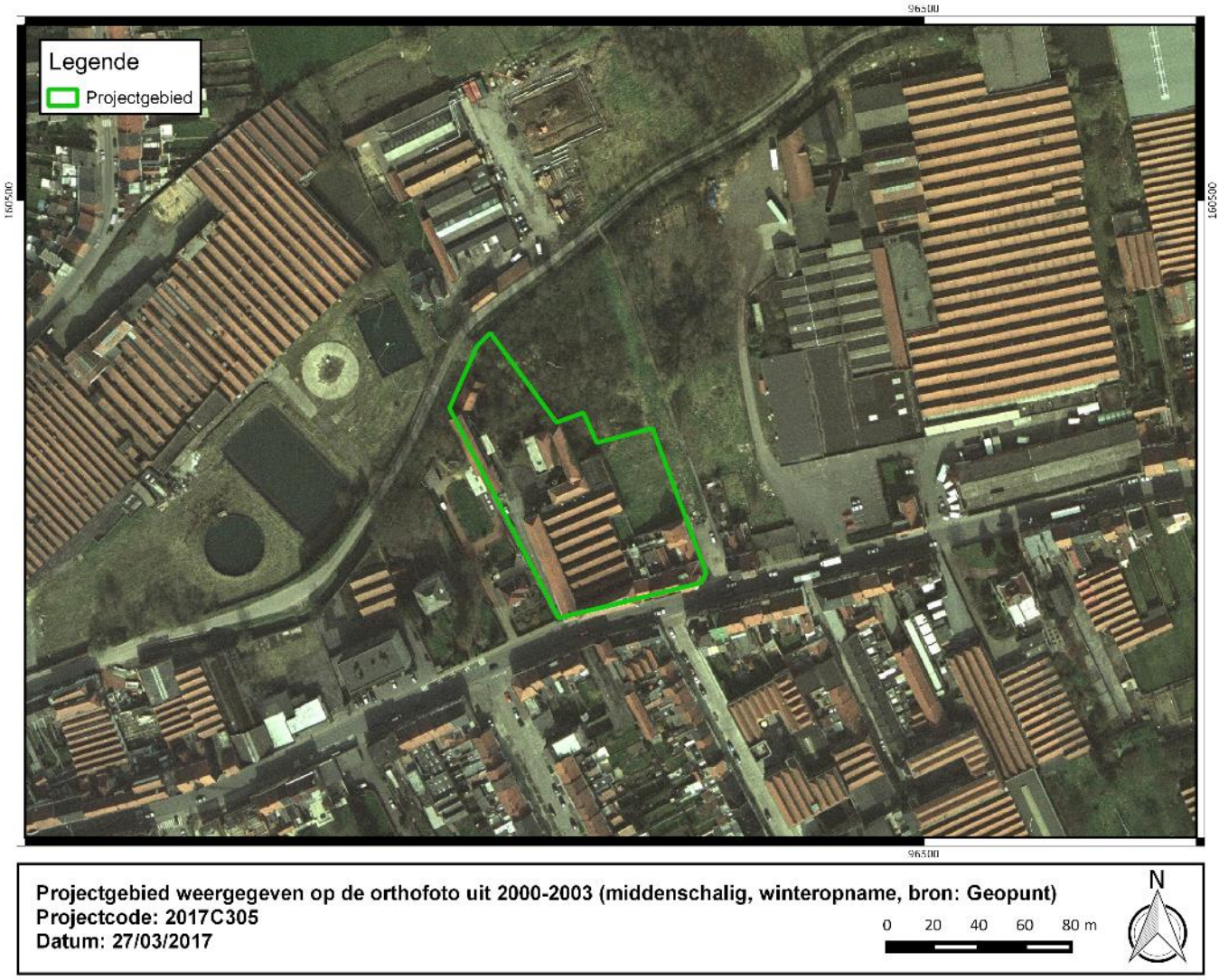
[1] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/28864, geraadpleegd op 27/03/2017.

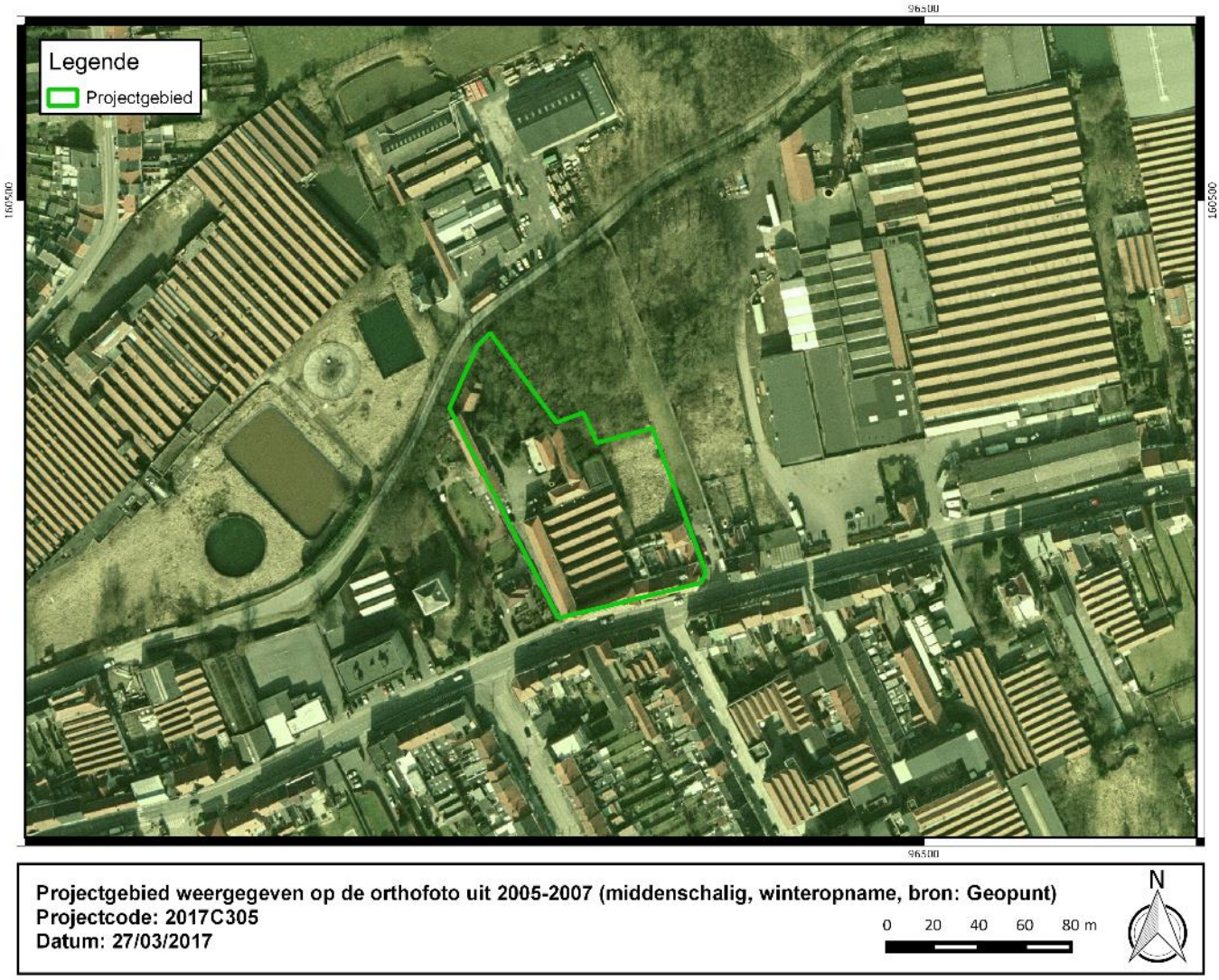
Figuur 10: orthofoto 1971.

Figuur 11: orthofoto 1979-1990.

Figuur 12: Orthofoto 2000-2003.

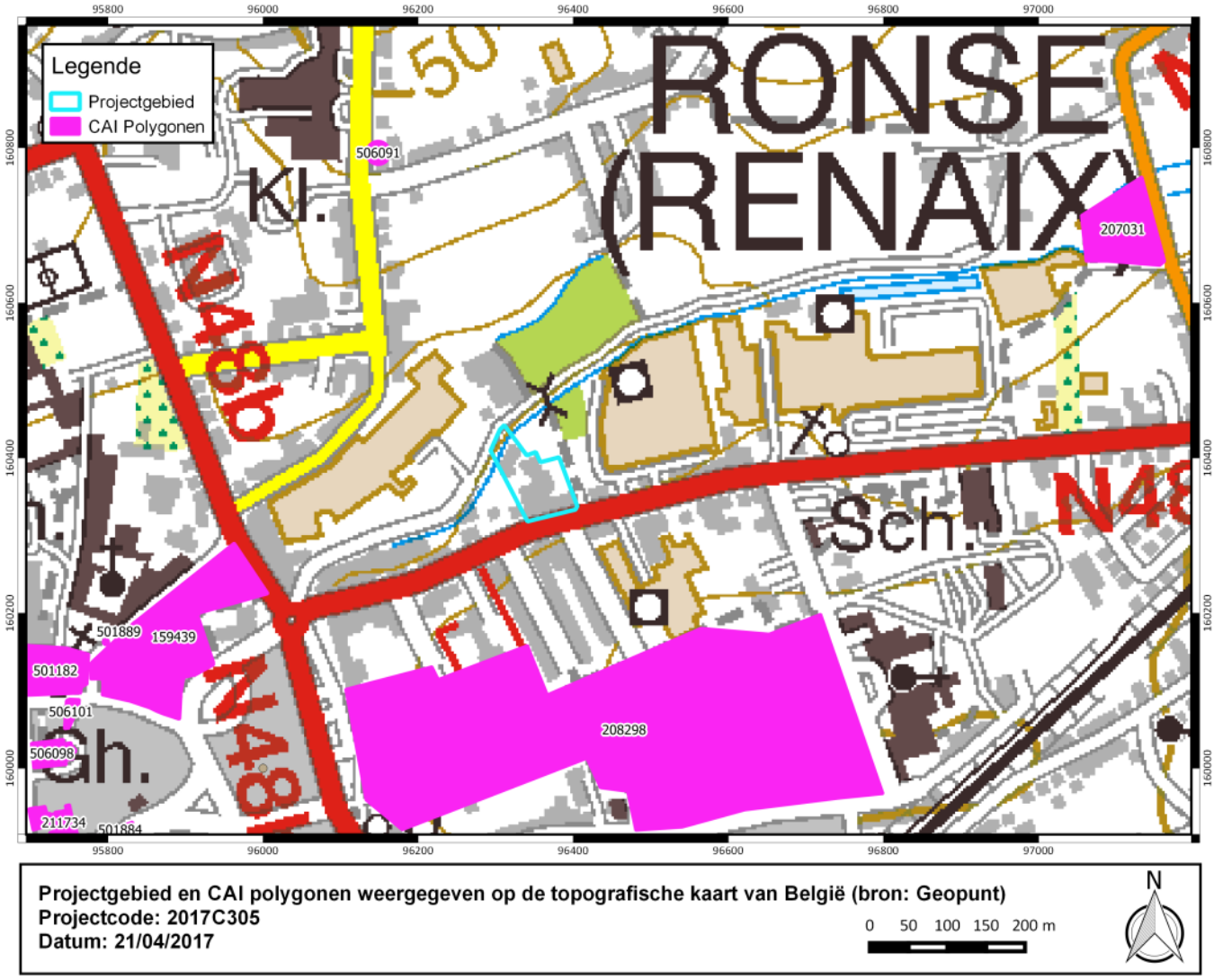
Figuur 13: orthofoto 2005-2007.

Figuur 14: meest recente orthofoto.

1.3.1.2 Beschrijving van de gekende archeologische waarden

Voor het onderzoeksgebied werden in de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) van Onroerend Erfgoed in de nabije omgeving volgende archeologische (indicatieve) waarden en ondergrondse bouwhistorische waarden vastgesteld:

Figuur 15: Projectgebied en CAI-polygonen weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt)

CAI	***Beschrijving***
159439	Controle van werken (2006); NK: 15 meter Late middeleeuwen: beek: hele reeks houten palen die als oeverbeschoeiing dienst deden. De beek kreeg later een bakstenen overwelving - in beekalluvium: leder - In beekvulling: vnl. grijs aardewerk, slechts sporadisch rood aardewerk, een kleine hoeveelheid steengoed en hoogversierd aardewerk. Het gaat vnl. om kannen en enkele kommen. Veel kannen werden ook als kookkan gebruikt (typisch voor deze periode) - in beekvulling: 2 munten Bron: Ameels V. 2006, Ronse Hoge Mote, intern rapport
207031	Mechanische prospectie (2014); NK: 15 meter Volle middeleeuwen: paalkuilen en greppeltjes, depressie met nederzettingsafval. In de sporenclusters kunnen mogelijk twee gebouwplattegronden herkend worden.

	Nieuwe tijd: Wellicht rechthoekige NO-ZW gerichte structuur op bakstenen pijlers (poeren). 20ste eeuw: Hoek van een gebouw, opgebouwd met dunnen muren in beton en voorzien met bezinkput en overloop. Wellicht te relateren aan landmetersplan dat hier gebouw weergeeft in functie van een ververij.
208298	Mechanische prospectie (2010); NK: 15 meter Onbepaald: Concentratie aan sporen die niet konden gedateerd worden. Metaaltijden: 2 kringgreppels, gelegen op het meest prominente deel van het terrein. Voorlopig is geen nadere datering mogelijk. Romeinse tijd: In de noordwestelijke hoek van het terrein. Nederzettingssporen, afgedekt door een pakket met eveneens Romeins materiaal. Mogelijk landelijke nederzetting. De aanwezigheid van tegulae, imbrices, en brokken ijzerzandsteen, wijst mogelijk ook op een steenbouwconstructie in de buurt. - 16 crematiegraven, verspreid over het terrein. - Enclos: gracht die sporen omsluit van verschillende aard: kuilen, greppels, paalsporen. 20ste eeuw: Sporen van de afbraak van de afgebrande Bruulmolen in 1921. Bron: Pede R., Clement C., Cherreté B. 2014: Ronse De Stadstuin. Archeologisch vooronderzoek, Solva Archeologie Rapport 13, Erpe-Mere.
211734	Mechanische prospectie (2016); NK: 15 meter Late middeleeuwen: ophogingslagen, die wellicht in de loop van de 13e eeuw werden aangebracht. - gracht, waarvan de oudste opvulling te situeren is in de 13e- 14e eeuw. De overige dempingslagen, waarin resten van verschillende stadsbranden zijn opgenomen, situeren zich eveneens in de 14e eeuw - Resten van fundering in ijzerzandsteen - resten van fundering met gerecupereerd baksteenmateriaal gevat in leem. Mogelijk restant van een woning in vakwerkbouw. 16de eeuw: kuil, met een fragment van een drinknap in Siegburgsteengoed. Mogelijkeen leemwinningskuil – brandlaag Bron: Vandeplassche A., Van Remoorter O., Vanoverbeke R. 2016: Archeologische bureaustudie en prospectie met ingreep in de bodem, Ronse-Peperstraat 21-31, BAAC-Vlaanderen rapport 175, Bassevelde.
501182	Opgravingen (o.a. 1948, 2009); NK: 15 meter Steentijd: enkele bewerkte silexen en een benen priem (niet in situ) (bij de opgravingen van het kloosterpand en de Sint-Pieterskerk) - Romeinse tijd: Bij de restauratiewerken aan de St.-Hermeskerk werden enkele Romeinse scherven (oa terra sigillata) gevonden - Witmarmeren paal - Bij de restauratiewerken aan de St.-Hermeskerk werd een fragment van een Romeins reliëf met een afbeelding van een Bacchant aangetroffen, en een spintol in moeras- of kalktuf – Kuil (volgens auteur afvalkuil) met houtskool, wit kruikje, fragment van een glazen kommetje, andere aardewerkfragmentjes, tegulaefragmenten - 3 fragmenten terra sigillata; fragmenten van Romeinse tegels waarop in latere tijden inscripties werden geplaatst; Romeins materiaal, specie en pannen die later werden herbruikt voor de bouw van de Sint-Pieterskerk

	Vroege middeleeuwen: Funderingen van een Karolingisch kerkje en fragmenten met bepleistering met funeraire opschriften uit de 9de eeuw - Een voor-Romaans kerkje met funderingen in visgraatverband - Paalgaten van een houten constructie, mogelijk een voor-Romaans kloosterpand - Resten kerkhofmuur in ijzerzandsteen, arduinsteen en baksteen - riolering in baksteen - benen plaatje met geometrische motieven van een klein reliekschrijn - Kerkhof: de oudste graven, een 50-tal, algemeen daterend uit 9de/10de eeuw, houten kisten, deze graven worden gelinkt aan een preromaanse kerk, zeer waarschijnlijk op de plaats van de huidige crypte van St.-Hermes – Volle middeleeuwen: klooster – steen- en pannenbakkerij – waterput – 2 klokkenvormen uit 1711 – vlakgraf (bijzettingen tussen 13de en 18de eeuw) – kerk – resten van klokkenoven – 25-tal stenen graven – crypte vanaf 1089 - grote Sint-Hermeskerk Nieuwe tijd: -Eiken plankenvloer en eiken palen - Resten kapittelhuis (eerste ca. 1655 afgebroken, tweede in 1924) - zes tinnen voorwerpen gevonden in de crypte van de kerk; het betreft vijf borden en een schenkkan. Bron: o.a. DE LAET S.J., THOEN H. & TRIMPE BURGER J.A., 1970: Chronique-Kroniek, District E (Westvlaanderen, Oostvlaanderen, Zeeland). In: Helinium, 1970, X2, p. 163 Bradt T., Acke B., 2009. Archeologisch onderzoek Sint-Hermeskerk Ronse (prov. Oost-vlaanderen). Basisrapport - september 2009. Acke B. & Bradt T. 2010, Archeologisch onderzoek in de Sint-Hermeskerk te Ronse (O.-Vl.), in: Archaeologia Mediaevalis jg. 33, pp. 5-7
501889	Controle van werken (1997); NK: 15 meter Onbepaald: Fundering in baksteen - Houten palen, mogelijk heipalen Late middeleeuwen: Oeverzoom van de Molenbeek, duidelijkere sporen aangetroffen bij wegenwerken in 1986 – Bron: Deconinck J., 1997: Sporen uit het verleden binnen de kapittel-vrijheid, Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Ronse en het Tenement van Inde, deel 46, pp, 289-308
506091	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 250 meter Romeinse tijd: vlakgraf - een incineratiegraf met 5 potten en een kruikje, in gebakken aarde en overblijfselen van een fibula, gevonden in 1842 Bron: De Maeyer R. 1979, De overblijfselen der Romeinse villa's in België, in: Acta Archaeologica Lovaniensia, 18, pp. 34-143
506098	Indicator cartografie; NK: 150 meter Volle middeleeuwen: Sint-Martinuskerk Bron:

	Cambier A., 1950-51-52: De oude Sint-Maartenskerk te Ronse, Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Ronse en het Tenement van Inde, deel 3, pp, 15-17 Pattin M., 1992. De neogotische Sint-Martinuskerk te Ronse van architect Modeste de Noyette, Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Ronse en het Tenement van Inde, deel 41, pp. 57-106
506101	Opgraving (1989); NK: 15 meter Laat-Romeinse tijd: Gallo-Romeins bekertje in terra sigillata - 1 munt van Caius Maxentius Merovingische periode: enkele fragmenten aardewerk Karolingische periode: handgevormde fragmenten Volle middeleeuwen: een natuurlijke depressie met verschillende opvullingsfazen, waarvan de oudste volmiddeleeuws. Dierlijke beenderresten. Sporen van gerangschikte ijzerzandstenen Late middeleeuwen: een natuurlijke depressie met verschillende opvullingsfazen, waaronder een 13de/14de eeuws pakket. Dierlijke beenderresten. Sporen van gerangschikte ijzerzandstenen – Bron: Crombé Ph., 1989: Noodopgraving op de Square Albert te Ronse; vondsten uit de Gallo-Romeinse periode en de vroege tot late Middeleeuwen, Annalen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Ronse en het Tenement van Inde, deel 38, pp, 77-106

1.4 Het gemotiveerd advies

Hoewel op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan gesteld worden dat het projectgebied een zeker archeologisch potentieel heeft, wordt hier geen vervolgonderzoek geadviseerd. In de buurt van het projectgebied werden verschillende CAI indicatoren aangetroffen die wijzen op continue menselijke activiteit vanaf de Metaaltijden tot de Late Middeleeuwen. Ook oudere restanten zijn in de regio niet uit te sluiten. In het geval van Ronse Oude Weverij wordt echter, ondanks de vele CAI indicatoren in de omgeving van het plangebied, afgezien van verder archeologisch onderzoek omwille van kosten-baten analyse om de volgende reden: de aard van de geplande werken is dusdanig dat deze hoogstwaarschijnlijk in zeer beperkte mate ongeroerde bodem zal verstoren.

De geplande werken betreffen hoofdzakelijk de restauratie van gebouwen, het verwijderen van de huidige verharding en de sloop van bestaande constructies. Deze geplande ingrepen zullen de bodem niet dieper dan 30cm roeren. De aanleg van de riolering zal een diepere ingreep in de bodem betekenen, maar deze zal grotendeels te situeren zijn vlak naast de bestaande gebouwen, of ter vervanging van bestaande riolering. De septische putten en regenwaterputten zullen vermoedelijk wel ongeroerde grond verstoren. Hun beperkte oppervlakte echter doet na kosten-baten analyse blijken dat

de kenniswinst die eventuele archeologie op deze beperkte zones zal opleveren erg beperkt zal zijn. Hierbij zal elke vorm van context zoek zijn.
Het terrein wordt reeds voor het grootste deel bezet door industriële bebouwing sinds het jaar 1882. Hierdoor mag men ervan uitgaan dat de verstoring van de bodem hier aanzienlijk zal zijn. Er bevinden zich geen gekende archeologische sites of indicatoren op het terrein. Verder archeologisch onderzoek is hier, in de context van deze geplande werken, maatschappelijk niet te verantwoorden.

Het merendeel van de geplande ingrepen vindt dus plaats in reeds geroerde grond en de ingrepen waar wél ongeroerde grond verstoord wordt zullen geen nuttige kenniswinst opleveren. Gelet op voorgaande argumenten mag duidelijk zijn dat enig verder onderzoek met ingreep in de bodem, in het beste geval, zeer beperkte archeologische sporen zal blootleggen. Hierbij zal elk ruimtelijk inzicht en elke context zoek zijn. Verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken zal met aantoonbare zekerheid niet leiden tot nuttige kenniswinst.
Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

Uiteraard moet wel gewezen worden op de bestaande archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.4.1 van de vigerende wetgeving met betrekking tot het onroerend erfgoed.

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de restauratie van een oude weverij te Ronse, provincie Oost-Vlaanderen, in het kader van een ecologisch woonproject. Op basis van de verstoringshistoriek van het terrein en de aard van de geplande werken wordt hier geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

Deel 4: Bijlagen

Projectcode	**2017C305**
Onderwerp	**Ronse Oude Weverij**
Plannummer	1
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	2
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	3
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie grotere schaal
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	4
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	5
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Geplande werken
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	6
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Traditionele landschappenkaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	7
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Tertiair Geologisch Kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	8
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Quartair Geogologische Kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	9
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	10
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Potentiële bodemerosie / perceel
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	11
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	12
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Hoogteverloop
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	13
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1971

Plannummer	14
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1979-1990

Plannummer	15
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2000-2003

Plannummer	16
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2015

Plannummer	17
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Opgehoogde zones
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	02/02/2017

Plannummer	18
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	CAI
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	26/01/2017

Plannummer	19
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Syntheseplan
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	02/02/2017